

ЕЙЛА

Десять років на Крайній Півночі королівства Танхельм. Тут сніг тримав оборону до середини другого місяця блакитного сезону, щільно вкриваючи землю. Спів птахів чужий холодним землям, самі ворони та сови скрикували в ніч. Ґрунт твердий, мов каміння гірських стін, відмовлявся приймати життя. На Півночі тіла закопували, не піддаючи вогню. В інших кутках Танхельму, святкуючи дні народження, морфи купалися у водоймах біля дерев, під якими розвіювали попіл мертвих, щоб не забувати, якими прийшли у світ — мокрими та голими. Десять років в оточенні злодіїв, гвалтівників і вбивць, що різали горлянки за золотий тан чи мстилися за когута, який дер горлянку під вікнами. Десять років серед засланих на Крайню Північ, за якою тягнулося Льодове Кільце — мовчазні гори, що не знали спокою й гуділи вітрами. А за ними — льодовий народ на вічномерзлій землі, змієподібні з пласкими обличчями, що поклоняються драконоподібним богам.

Хвилі голосів, помережані високими нотами, заколисували. Хіба в цих дітей, що прибігали тричі на тиждень до храму, була мати? Рідна відмовилася від них, викинула з гнізда, мов другосортне пташеня, яке не навчилося літати. Танхельм пригортав малюків, цілував у мордочки, чухав між вухами, а потім кидав в обійми холоду. Хіба можна називати ньенькою зрадницю? Північ не відверталась од них, голубила, але й не відпускала. Ейла теж втратила свою матір, і за однієї згадки про домівку, про столицю Танхельму Кінґтрас, де минуло дитинство, у пам'яті спалахував вогник. Не свічка, що колихається від протягу, а огорнутий блакитним вогнем морф. Довгий плащ, срібна застібка на грудях — Беарон, охоронець

королівської бібліотеки. Згорблений морф, що від світанку до заходу охороняв двері.

Спогади вицвітали, залишаючи притуплений часом біль.

Рука потягнулася до ока, що десять років споглядало темряву. У непогоду, коли заметілі заганяли безхатків до побитих руїн, шрам багровів й обридливо свербів.

Минуле здавалося кошмаром, але він не розсіювався з приходом світла. Мати, батько, Олаві. Кіпаріс, яку витягнули з будинку разом з королевою. Меч, що пройшов у живіт Бріама так легко, ніби різали масло, а не живу плоть. Олаві... Гідке відчуття нудоти перемішувалося з сюжетами книжок, що оживали під кипарисовим деревом. А почалося з недововок. Тепер Ейла розуміла: не все, що бачиш та чуєш, правда. Часто правда захована набагато глибше.

Таємниця в сім'ї Сяйнооких зростала, мов дерева в саду. Рослини поглинали воду, а те чудовисько висотувало з будинку все добре, що існувало між ними. Хіба не тоді виросла руката стіна? Відштовхувала їх одне від одного й дихала холодом, якого не знала Крайня Північ.

Ейла розпитувала солдатів внутрішньої варти, чиї сірі однострої губилися серед заметів. Вартові глипали очима, викрививши губи, буцім Ейла не морфиня — заблукалий щур.

За кілька срібних танів торговці не скупилися шепнути вістку з далеких земель.

— Чи чуто щось про Кіпаріс Сяйнооку, близьку подругу королеви Джайни? Вона жила з судженням та донькою в будинку, південні стіни якого огортав сад, так, саме там, де озеро.

Ті стениали плечима і розводили руки. Будинок стояв пустою. Вітер хазяйнував, заходячи крізь розбиті вікна. Сад здичавів, перетворившись на кострубатого, крикливого монстра. Верби гуділи й потріскували, вилися віттям під ногами та хапали за руки непроханих гостей.

Незвіданість матеріної долі пекла Ейліні груди. А от мертвий батько не приносив болю. Бріам — темна постать, викрик, від якого пашіла щока: «Досить, Ейло!».

Ейла потрапила на Крайню Північ на зачині сезону червоних квітів, коли земля ще зберігала залишки холоду. Дерева скидали цвіт, а поодинокі бджоли блукали, шукаючи квіти.

Від самого початку морфіня ловила обурені погляди. Кину-та до найкращого будиночка, знайшла роботу на муфлонівій фермі, не голодувала, як більшість засланців.

Ремісники, ковалі, торговці, ткачі, бондарі, кошарі приїжджали за дешевою робочою силою. Нащо наймати містян за золоті тани, коли засланці приймали оплату в срібняках? Їжу, як насмішку влади, привозили на Зовнішній Ринок. Кістки, засолені обрізки м'яса, сушена риба, овочі та фрукти. Місцеві морфи пускали слину, намагалися красти, та врешті ловили облизня й стусани від вартових.

Ранок Ейли починався з миття. Морфіня обмивала тіло, вичухувала яскраву лисячу шерсть, здирала з хвоста бруд, гріла людську частину тіла теплою водою. Обв'язувала живіт вовняним поясом, а голову вкривала омюссом¹, захищаючи вуха та шию від холодного й вологого вітру. Опісля прогрівала будинок, носила воду, готувала вечерю. Весь день, аж до спадання темряви, Ейла гляділа муфлонів: накидала сіна, прибирала загони, зістригала вовну. У теплий сезон ганяла отару до пасовиськ узлісся, де трава найшвидше продиралася назустріч сонцю. Вечорами морфіню зустрічала пуста темного будинку.

Полегшало, коли з'явився Френк. Він бурчав, цурався роботи, але підтримував вогнище, не даючи сховку схолонути. Не співчуття змусило впустити незнайомця, коли сніг замітав подвір'я, а жаль до себе. Френк не розповідав про минуле, дивно поглядав на Ейлу, але достатньо присутності живої істоти, щоб відчувати і себе живим.

Та Френкова ненависть проростала деревом, новою стіною. Він кляв Танхельм і королеву, ховаючись у темному закутку кімнати. Якщо Ейла тікала від минулого, вдавала, що його не існує, то Френк носив його поперед себе, мов штандарт.

Х

Ейла вела уроки двічі на тиждень. Діти, спрагли до магії не менше, ніж до свободи, всотували знання, які могла дати Ейла.

¹ Омюсс — середньовічний головний убір на основі каптура, який носили переважно жінки.

Почалося з двох-трьох дітлахів, що приходили послухати оповідки, легенди про драконоподібних богів, перекази про Лерена, який прийшов з Фіраану, а зник на Самотньому острові, про першого короля Танхельму Саваота, таврованих богом пегіголовців, історії про духів природи, які славилися підлістю і допомагали за платню опісля обумовленого звертання.

За школу правив храм Лерена з високими стінами, потрісканими малюнками сузір'їв, перерізними часом лініями, що зображали маршрут до місця, де живе Безликий. На стелі сонце — Головне Світло, і місяць — Нічний Мисливець.

До Великої Битви в храм приходили подорожні та охочі разом з провідниками помолитися Лерену. Опісля місцина вимерла й покрилася холодом льодового народу. Шістсот років тому королі вирішили засилати на холодні землі злочинців, яким дали шанс жевріти, існувати без сенсу й мети.

Щось різко загупало, луною прокотилося до мармурової стелі — і Ейла підскочила. Реальність змусила повернутися, виринути з думок. Діти закінчили завдання і робили кожен своє. Хто скидав з долоньок іскри, слідкуючи за спалахами, а хто, хихочучи, намагався підпалити хвіст сусіда.

Ейла підвелася — і тиша повернулася у древні стіни. Сніг кружляв за брудними вікнами, свистіло зі щілин, а самотня синиця скрикнула з карниза. Погляди обмацували Ейлу, знову і знову торкаючись покаліченого ока. Вона свідомо приховувала, хто вона, не видавала справжнього прізвища, бо чужий страх краще за літописця писав історії.

Ейла пішла між лавами, перевіряючи завдання. Великі світляки кружляли, торкаючись дитячих плечей. З пів дюжини яскравих і два, що ледь зблискували примарним світлом.

Вдихаючи на повні груди, Ейла відчувала запах глини та відсирілого дерева на даху. Малюнки квітів тягнулися від підлоги до стелі по західній стіні. Облущені, обгорілі й розбиті, але досі величні. Сині, мов небо чи море. Червоні, як кров й уособлення любові. Жовті, неначе ранішня заграва сонця. Білі, мов перший сніг. Кожному сезону відповідний колір.

Ейла поклала руку на голову морфа, чия шерсть збилася в цупкі й масні клубки. Зелені очі мружилися, а капіляри набрали загрозливого червоного кольору. Хвилин двадцять

у морфеняти не виходило нагріти руки, викликати вогонь бо-дай на пучках пальців. Магія дозволяла брати гарячі предмети й за потреби захищатися. На Крайній Півночі виживання понад усе. Тут, ховаючись під ковдрою ночі, морфи збивалися в купи, впиваючись одне одному в шиї за шмат м'яса чи голу, з потрісканим суглобом, кістку.

— Спробуй ще раз,— прошепотіла Ейла на вухо, погладжуючи учня між вухами.

— Панно Ейло, дивіться, в мене вийшло! Світляки! — скрикнула мала морфиня, вказуючи на стелю.

Ейла підійшла, взяла в руку кістляву долоньку — під високою стелею кружляли мерехтливі кульки світла. Недостатньо яскраві, щоб освітити дорогу вночі, але згодилися б для освітлення кімнати. Видимі для хазяїна, невидимі чужому оку.

— Молодець, Авгуро. Але я просила чаклувати видимими чарами, аби ми також бачили,— мовила Ейла, повертаючись до робочого стола.

Світляки — портал у минуле. Ейлі пригадалися дні біля озера. Мати так само погладжувала доньку між вухами, вселяючи віру словами,— далеке та нереальне марево, ніби частина чужого життя, за яким вона підгледіла. Блакиттю спалахнуло вогнище, проганяючи приємні спогади. Беарон метався темною кімнатою, розмахуючи руками, збурював навколо себе повітря, підживлюючи стихію. Ейла дивилася на дітей, сумно усміхаючись,— покинуті від народження.

Те саме морфеня пробувало викликати вогонь, спідлоба поглядаючи на вчительку. Язички огорнули пальчики, але раптово згаснули. В очах, що випромінювали впертість і розчарування, Ейла бачила себе, довгий шлях до простих побутових чарів. Дециця примітивної магії давалася важче, ніж блакитне полум'я, що приходило без запрошення. У Кінгтрасі Ейлина відмінність викликала глузування, а тут дозволяла вижити.

Ейла повернулася до столу й заховала папери до ящика. Увагу привернула рука, що тягнулася до стелі. Авгура стояла, хилитаючись маятником, аж настовбурчився хвіст. Щоразу на уроках Ейла придивлялася, потайки розглядала, намагаючись зрозуміти, хто ж вона — каракал чи все ж сервал?

Ейла вирівнялася, припросивши кивком.